

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://www.slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/4987,Schengen-na-lotnisku.html>
02.05.2025, 04:51

Schengen na lotnisku

Na podstawie Decyzji Rady Unii Europejskiej z 6 grudnia 2007 roku w sprawie pełnego stosowania dorobku prawnego Schengen, z dniem 30 marca br. w Międzynarodowym Porcie Lotniczym "Katowice" w Pyrzowicach (podobnie jak w innych portach lotniczych) wprowadzone zostaną do praktycznej realizacji zapisy Kodeksu Granicznego Schengen regulującego zasady przekraczania granic. Punktualnie od godziny 0.00 funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej realizujący na pyrzowickim lotnisku ustawowe zadania związane m.in. z organizowaniem i dokonywaniem kontroli ruchu granicznego, zaprzestaną prowadzić odprawę graniczną osób korzystających z komunikacji lotniczej do państw strefy Schengen. Dla tych podróżnych oznacza to brak konieczności poddawania się granicznej kontroli dokumentów zarówno przed odlotem, jak i po przylocie na terytorium Polski. Zniesienie kontroli granicznej dotyczy wyłącznie ruchu lotniczego wewnątrz Schengen. Na dotychczasowych zasadach Straż Graniczna realizować będzie kontrolę graniczną w stosunku do pasażerów odlatujących i przylatujących z państw nie wchodzących do obszaru Schengen. Na tym kierunku kontrola graniczna będzie realizowana wg zasad obowiązujących przy przekraczaniu granic zewnętrznych UE. Czynności kontroli granicznej realizowane będą na stanowiskach kontrolerskich usytuowanych w Terminalu A, gdzie zgodnie z przyjętymi na pyrzowickim lotnisku rozwiązaniami, odprawiani będą pasażerowie odlatujący do państw nie będących w Schengen. Dotyczy to także pasażerów odlatujących do Wielkiej Brytanii i Irlandii, gdyż państwa te pomimo, że należą do Unii Europejskiej nie przyjęły w pełnym zakresie dorobku prawnego Schengen podejmując decyzję o zachowaniu kontroli granicznych na granicach z innymi państwami UE. Terminal B, oddany do użytku w lipcu 2007 r. będzie przeznaczony dla pasażerów podróżujących w ramach strefy Schengen. Taki wyraźny podział i fizyczne oddzielenie pasażerów lotów wewnętrznych i zewnętrznych jest niezbędnym warunkiem funkcjonowania portu lotniczego po wprowadzenia przepisów Schengen na granicach powietrznych. Jednym z zadań Straży Granicznej, która realizuje czynności służbowe zarówno w terminalach jak i na płycie lotniska, będzie niedopuszczenie do ewentualnego wymieszania się pasażerów lotów wewnętrznych i zewnętrznych np. w celu ominięcia kontroli granicznej i nielegalnego przekroczenia granicy. Bez zmian funkcjonariusze Straży Granicznej realizować będą w obu terminalach, czynności w ramach kontroli bezpieczeństwa. Wprowadzenie przepisów Schengen w odniesieniu do wewnętrznych granic powietrznych nie będzie miało bowiem żadnego wpływu na realizację w portach lotniczych zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w ruchu lotniczym. Bez względu na to, czy pasażer będzie odlatywał do

państw strefy Schengen czy też do innych krajów, przed wejściem na pokład samolotu będzie musiał poddać się kontroli bezpieczeństwa prowadzonej przez Straż Graniczną. Kontrola prowadzona jest wg ściśle określonych procedur, z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu m.in. do wykrywania metali i materiałów niebezpiecznych i dotyczy zarówno osób jak i przewożonego drogą lotniczą bagażu. Realizowanie kontroli bezpieczeństwa w stosunku do wszystkich pasażerów i bagażu oraz szereg innych czynności podejmowanych w ramach odprawy biletowo-bagażowej sprawiają, że wprowadzenie przepisów Schengen w portach lotniczych nie będzie tak wyraźnie odczuwalne, jak przy przekraczaniu lądowych granic wewnętrznych UE. Swoboda przepływu osób w obszarze Schengen, wyraźnie widoczna np. przy przekraczaniu samochodem granicy lądowej do Czech czy Niemiec, jest w ruchu lotniczym ograniczona względami bezpieczeństwa i specyfiką ruchu lotniczego. To z kolei generuje konieczność prowadzenia przez służby określonych procedurami działań. Ułatwienia związane ze zniesieniem kontroli granicznej w ruchu Schengen bardziej odczuwają pasażerowie przylatujący do Polski z innych krajów członkowskich Schengen, niż pasażerowie odlatujący do strefy Schengen, którzy przed odlotem muszą poddać się kontroli bezpieczeństwa. Zniesienie tej kontroli nie oznacza jednak, że osoba poruszająca się w obszarze Schengen nie będzie musiała posiadać przy sobie dokumentów potwierdzających obywatelstwo i uprawniających do przekroczenia granicy. Ich posiadanie jest niezbędnym warunkiem nie tylko przekroczenia granicy ale i pobytu na terytorium państw strefy Schengen. Podróżowania po obszarze Schengen nie należy bowiem rozumieć jako podróżowania po obszarze Polski. W trakcie ewentualnej kontroli na terenie Państwa Członkowskiego, do którego się udamy, musimy posiadać i okazać na żądanie uprawnionych organów, dokumenty potwierdzające obywatelstwo polskie określone przez przepisy prawa krajowego. Przypomnę, że obywatele Polski, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym mogą przekroczyć granicę państwową do państw UE na podstawie paszportu lub dowodu osobistego nowego wzoru (co ważne, dokument taki powinny posiadać również osoby niepełnoletnie). Takie dokumenty jak: prawo jazdy, legitymacja, zaświadczenie o złożeniu wniosku o wydanie paszportu lub dowodu osobistego czy te świadectwo urodzenia nie są dokumentami uprawniającymi do przekraczania granicy. W kontekście wprowadzenia przepisów Schengen na granicach wewnętrznych (zarówno powietrznych, jak i lądowych), warto przypomnieć, że zniesienie kontroli granicznej nie oznacza, że zlikwidowane zostały granice między Polską, a innymi państwami Schengen. W przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego państwo członkowskie, po uprzednim powiadomieniu pozostałych państw członkowskich i Komisji Europejskiej, może (zgodnie zapisami Kodeksu Granicznego Schengen) czasowo przywrócić kontrolę graniczną. Na taką ewentualność Placówka Straży Granicznej w Katowicach#8211;Pyrzowicach (podobnie jak inne placówki) musi być przygotowana, by sprawnie i skutecznie przystąpić do prowadzenia kontroli granicznej na obu kierunkach niezależnie od innych zadań realizowanych na lotniczym przejściu granicznym. Całość informacji dotyczącej wejścia w życie przepisów Schengen na lotniskach i zadań realizowanych przez Straż Graniczną zamieszczona jest w informacjach praktycznych